

SPORAZUM
IZMEĐU EVROPSKE ZAJEDNICE
I BOSNE I HERCEGOVINE
O ODREĐENIM ASPEKTIMA ZRAČNOG PROMETA

BA/CE/ba 1

EVROPSKA ZAJEDNICA

kao jedna potpisnica, i

BOSNA I HERCEGOVINA

kao druga potpisnica,

(nadalje u tekstu "Ugovorne strane")

NAPOMINUĆI da bilateralni sporazumi o zračnom prometu, zaključeni između nekoliko zemalja članica Evropske zajednice i Bosne i Hercegovine, sadrže odredbe koje su u suprotnosti sa zakonom Zajednice,

NAPOMINUĆI da Evropska zajednica ima isključivu nadležnost u odnosu na nekoliko aspekata koji mogu biti uključeni u bilateralne sporazume o zračnom prometu između zemalja članica Evropske zajednice i trećih zemalja,

NAPOMINUĆI da prema zakonu Evropske zajednice, zrakoplovni prijevoznici Zajednice osnovani u zemlji članici imaju pravo na nediskriminatoran pristup zračnim linijama između zemalja članica Evropske zajednice i trećih zemalja,

IMAJUĆI NA UMU da sporazumi između Evropske zajednice i nekih trećih zemalja daju mogućnost državljanima tih trećih zemalja da ostvare vlasništvo nad zrakoplovnim prijevoznicima koji su licencirani u skladu sa zakonom Evropske zajednice,

PRIHVATAJUĆI da određene odredbe bilateralnih sporazuma o zračnom prometu između zemalja članica Evropske zajednice i Bosne i Hercegovine, koje su u suprotnosti sa zakonom Evropske zajednice, moraju biti usklađene sa njim kako bi se stvorila odgovarajuća pravna osnova za sporazum o zračnom prometu između Evropske zajednice i Bosne i Hercegovine i očuvalo kontinuitet zračnog prometa,

NAPOMINUĆI da cilj Evropske zajednice, u toku pregovora, nije da poveća ukupni obim zračnog prometa između Evropske zajednice i Bosne i Hercegovine, da utječe na ravnotežu između zrakoplovnih prijevoznika Zajednice I zrakoplovnih prijevoznika BiH, ili da pregovara o amandimanima na odredbe postojećih bilateralnih sporazuma o zračnom prometu koje se odnose na prometna prava.

DOGOVORILE SU SE KAKO SLIJEDI:

ČLAN 1.

Opće odredbe

1. U svrhu ovog Sporazuma, "zemlje članice" označavat će zemlje članice Evropske zajednice.
2. U svakom od sporazuma navedenih u Aneksu 1, reference koje se odnose na državljane zemlje članice koja je potpisnica tog sporazuma, shvatit će se kao reference koje se odnose na državljane zemalja članica Evropske zajednice.
3. U svakom od sporazuma navedenih u Aneksu 1, reference koje se odnose na zrakoplovne prijevoznike ili zrakoplovne kompanije zemlje članice koja je potpisnica tog sporazuma, shvatit će se kao reference koje se odnose na zrakoplovne prijevoznike ili zrakoplovne kompanije koje je odabrala ta zemlja članica.

ČLAN 2.

Odabir zrakoplovnih prijevoznika koji vrši zemlja članica

1. Odredbe u paragrafima 2. i 3. ovog Člana zamijenit će odgovarajuće odredbe u pojedinačnim članovima navedenim u Aneksu 2 (a) i (b), u odnosu na odabir zrakoplovnih prijevoznika od strane zainteresirane zemlje članice, njegova ovlaštenja i dozvole koje daje Bosna i Hercegovina, i pojedinačno odbijanje, poništenje, suspendiranje ili ograničenje ovlasti ili dozvola zrakoplovnim prijevoznicima.

2. Po prijemu obavijesti o odabiru zrakoplovnih prijevoznika od zemlje članice, Bosna i Hercegovina će dati odgovarajuće ovlasti i dozvole, uz minimalno proceduralno kašnjenje, pod uvjetom:
- i) da je zrakoplovni prijevoznik osnovan na teritoriji zemlje članice koja ga bira prema Povelji o osnivanju Evropske zajednice i posjeduje validnu licencu za rad, u skladu sa zakonom Evropske zajednice;
  - ii) efikasnu regulatornu kontrolu zrakoplovnih prijevoznika vrši i održava zemlja članica odgovorna za izdavanje Certifikata o zračnim operatorima i organ nadležan za zrakoplovstvo je jasno identificiran u dokumentu o odabiru; i
  - iii) zemlje članice i/ili državljeni zemalja članica, i/ili druge države navedene u Anesku 3, i/ili državljeni drugih država posjedovat će i nastaviti da posjeduju zrakoplovnog prijevoznika, direktno ili putem većinskog vlasništva, i u bilo koje vrijeme će ga efikasno kontrolirati.
3. Bosna i Hercegovina može odbiti, opozvati, suspendirati ili ograničiti ovlasti ili dozvole zrakoplovnih prijevoznika kojeg je odabrala zemlja članica, kada:
- (i) prijevoznik nije osnovan na teritoriji zemlje članice koja ga bira prema Povelji o osnivanju Evropske zajednice i ne posjeduje validnu licencu za rad, u skladu sa zakonom Evropske zajednice;

- (ii) efikasnu regulatornu kontrolu zrakoplovnih prijevoznika ne vrši i ne održava zemlja članica odgovorna za izdavanje Certifikata o zračnim operatorima ili kada tijelo nadležno za zrakoplovstvo nije jasno identificirano u dokumentu o odabiru; i
- (iii) kada zemlje članice i/ili državljeni zemalja članica, i/ili druge države navedene u Aneksu 3, i/ili državljeni drugih država ne posjeduju zrakoplovnog prijevoznika, direktno ili putem većinskog vlasništva, i neće ga efikasno kontrolirati.

U korištenju svog prava prema ovom paragrafu, Bosna i Hercegovina neće, među zrakoplovnim prijevoznicima Zajednice, vršiti diskriminaciju na osnovu nacionalne pripadnosti.

ČLAN 3.

Prava u odnosu na regulatornu kontrolu

1. Odredbe iz paragrafa 2. ovog Člana upotpunit će članove navedene u Aneksu 2.(c).
2. Kada je zemlja članica odabrala zrakoplovnog prijevoznika čiju regulatornu kontrolu vrši i održava druga zemlja članica, prava Bosne i Hercegovine koja su u skladu sa odredbama o sigurnosti koje su navedene u sporazumu između zemlje članice koja je odabrala zrakoplovnog prijevoznika i Bosne i Hercegovine, primjenjivat će se jednak u pogledu usvajanja, izvršavanja ili održavanja sigurnosnih standarda od strane druge zemlje članice, kao i u pogledu dozvole za rad izdate tom zrakoplovnom prijevozniku.

ČLAN 4.

Porez na zrakoplovno gorivo

1. Odredbe paragrafa 2. ovog Člana dopunit će odgovarajuće odredbe u članovima navedenim u Aneksu 2. (d).
2. Uprkos bilo kojoj drugoj odredbi koja glasi drugačije, ništa u bilo kojem od sporazuma navedenih u Aneksu 2. (d) neće spriječavati zemlju članicu da nametne takse, doprinose, poreze, naknade ili naplate na gorivo dostavljeno na njenoj teritoriji za upotrebu u letjelici odabranog zrakoplovnog prijevoznika Bosne i Hercegovine koja obavlja promet između tačke na teritoriji te zemlje članice i druge tačke na teritoriji te zemlje članice ili na teritoriji druge zemlje članice.

ČLAN 5.

Tarife za prijevoz u okviru Evropske zajednice

1. Odredbe iz paragrafa 2. ovog Člana dopunit će članove navedene u Aneksu 2. (e).
2. Tarife koje će naplaćivati zrakoplovni prijevoznik(ci) koje Bosna i Hercegovina odabere prema sporazumu navedenom u Aneksu 1., koji sadrži odredbu navedenu u Aneksu 2. (e), za prijevoz koji se u potpunosti odvija unutar Evropske zajednice, podlijegat će zakonu Evropske zajednice.

ČLAN 6.

Aneksi na Sporazum

Aneksi na ovaj Sporazum sačinjavat će integralni dio ovog Sporazuma.

ČLAN 7.

Revizija ili izmjena

Potpisnice mogu, u bilo koje vrijeme, revidirati ili izmijeniti ovaj Sporazum u skladu sa uzajamnim dogовором.

ČLAN 8.

Stupanje na snagu i privremena primjena

1. Ovaj Sporazum stupać će na snagu nakon što potpisnice pismeno obavijeste jedna drugu da su završene njihove pojedinačne interne procedure, koje su potrebne za stupanje ovog Sporazuma na snagu.

2. Uprkos paragrafu 1, Ugovorne strane se slažu da privremeno primjenjuju ovaj Sporazum od prvog dana u mjesecu koji slijedi nakon dana kada su potpisnice obavijestile jedna drugu o završetku procedura potrebnih u ovu svrhu.
3. Sporazumi i drugi aranžmani između zemalja članica i Bosne i Hercegovine koji, na dan potpisivanja ovog Sporazuma još nisu stupili na snagu i ne primjenjuju se privremeno, navedeni su u Aneksu 1. (b). Ovaj Sporazum primjenjivat će se na sve takve sporazume i aranžmane nakon njihovog stupanja na snagu ili privremene primjene istih.

ČLAN 9.

Okončanje

1. U slučaju da se okonča sporazum naveden u Aneksu 1, sve odredbe ovog Sporazuma koje se odnose na sporazum naveden u Aneksu 1. bit će okončane u isto vrijeme.

2. U slučaju da se okončaju svi sporazumi navedeni u Aneksu 1, ovaj Sporazum bit će okončan u isto vrijeme.

U prisustvu dole potpisanih, propisno ovlaštenih, koji su potpisali ovaj Sporazum.

Potpisano u Salzburgu u dva primjerka, dana 05. maja 2006. godine na češkom, danskom, nizozemskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, njemačkom, grčkom, mađarskom, italijanskom, latvijском, litvanskом, malteškom, poljskom, portugalskom, slovačkom, slovenačkom, švedском i službenim jezicima Bosne i Hercegovine. U slučaju različitosti, prevladaće engleski tekst u odnosu na tekstove na drugim jezicima.

SPORAZUM
IZMEĐU EUROPSKE ZAJEDNICE
I BOSNE I HERCEGOVINE
O ODREĐENIM ASPEKTIMA ZRAČNOG PROMETA

EUROPSKA ZAJEDNICA

kao jedna potpisnica, i

BOSNA I HERCEGOVINA

kao druga potpisnica,

nadalje u tekstu "Ugovorne strane",

NAPOMINJUĆI da bilateralni sporazumi o zračnom prometu, zaključeni između nekoliko zemalja članica Europske zajednice i Bosne i Hercegovine, sadrže odredbe koje su u suprotnosti sa zakonom Zajednice,

NAPOMINJUĆI da Europska zajednica ima isključivu nadležnost u odnosu na nekoliko aspekata koji mogu biti uključeni u bilateralne sporazume o zračnom prometu između zemalja članica Europske zajednice i trećih zemalja,

NAPOMINJUĆI da prema zakonu Europske zajednice, zrakoplovni prijevoznici Zajednice osnovani u zemlji članici imaju pravo na nediskriminatoran pristup zračnim linijama između zemalja članica Europske zajednice i trećih zemalja,

IMAJUĆI NA UMU da sporazumi između Europske zajednice i nekih trećih zemalja daju mogućnost državljanima tih trećih zemalja da ostvare vlasništvo nad zrakoplovnim prijevoznicima koji su licencirani sukladno zakonu Europske zajednice,

PRIHVATAJUĆI da određene odredbe bilateralnih sporazuma o zračnom prometu između zemalja članica Europske zajednice i Bosne i Hercegovine, ~~kоје су~~ suprotnosti sa zakonom Europske zajednice, moraju biti usklađene sa njim kako bi se stvorila odgovarajuća pravna osnova za sporazum o zračnom prometu između Europske zajednice i Bosne i Hercegovine i očuvao kontinuitet zračnog prometa,

NAPOMINJUĆI da cilj Europske zajednice, u toku pregovora, nije da poveća ukupni obujam zračnog prometa između Europske zajednice i Bosne i Hercegovine, da utječe na ravnotežu između zrakoplovnih prijevoznika Zajednice i zrakoplovnih prijevoznika BiH, ili da pregovara o amandmanima na odredbe postojećih bilateralnih sporazuma o zračnom prometu koje se odnose na prometna prava.

DOGOVORILE SU SE KAKO SLIJEDI:

ČLANAK 1.

Opće odredbe

1. U svrsi ovog Sporazuma, "zemlje članice" označavat će zemlje članice Europske zajednice.
2. U svakom od sporazuma navedenih u Aneksu 1, reference koje se odnose na državljane zemlje članice koja je potpisnica tog sporazuma, shvatit će se kao reference koje se odnose na državljane zemalja članica Europske zajednice.
3. U svakom od sporazuma navedenih u Aneksu 1, reference koje se odnose na zrakoplovne prijevoznike ili zrakoplovne kompanije zemlje članice koja je potpisnica tog sporazuma, shvatit će se kao reference koje se odnose na zrakoplovne prijevoznike ili zrakoplovne kompanije koje je odabrala ta zemlja članica.

ČLANAK 2.

Odabir zrakoplovnih prijevoznika koji vrši zemlja članica

1. Odredbe u paragrafima 2. i 3. ovog Članka zamijenit će odgovarajuće odredbe u pojedinačnim člancima navedenim u Aneksu 2 (a) i (b), u odnosu na odabir zrakoplovnih prijevoznika od strane zainteresirane zemlje članice, njegove ovlasti i dozvole koje daje Bosna i Hercegovina, i pojedinačno odbijanje, poništenje, suspendiranje ili ograničenje ovlasti ili dozvola zrakoplovnim prijevoznicima.

2. Po prijemu obavijesti o odabiru zrakoplovnih prijevoznika od zemlje članice, Bosna i Hercegovina dat će odgovarajuće ovlasti i dozvole, uz minimalno proceduralno kašnjenje, pod uvjetom:
- i) da je zrakoplovni prijevoznik osnovan na teritoriju zemlje članice koja ga bira prema Povelji o osnivanju Europske zajednice i posjeduje validnu licencu za rad, sukladno zakonu Europske zajednice;
  - ii) efikasan regulatorni nadzor zrakoplovnih prijevoznika vrši i održava zemlja članica odgovorna za izdavanje Certifikata o zračnim operatorima i tijelo mjerodavno za zrakoplovstvo je jasno identificirano u dokumentu o odabiru; i
  - iii) zemlje članice i/ili državljeni zemalja članica, i/ili druge države navedene u Aneksu 3, i/ili državljeni tih drugih država posjeduju i nastaviti će da posjeduju zrakoplovnog prijevoznika, direktno ili putem većinskog vlasništva, i u bilo koje vrijeme će ga etikasno kontrolirati.
3. Bosna i Hercegovina može odbiti, opozvati, suspendirati ili ograničiti ovlasti ili dozvole zrakoplovnih prijevoznika kojeg je odabrala zemlja članica, kada:
- (i) prijevoznik nije osnovan na teritoriju zemlje članice koja ga bira prema Povelji o osnivanju Europske zajednice i ne posjeduje validnu licencu za rad, sukladno zakonu Europske zajednice;

- (ii) efikasan regulatorni nadzor zrakoplovnih prijevoznika ne vrši i ne održava zemlja članica odgovorna za izdavanje Certifikata o zračnim operatorima ili kada tijelo mjerodavno za zrakoplovstvo nije jasno identificirano u dokumentu o odabiru; i
- (iii) kada zemlje članice i/ili državljeni zemalja članica, i/ili druge države navedene u Aneksu 3, i/ili državljeni tih drugih država ne posjeduju zrakoplovnog prijevoznika, direktno ili putem većinskog vlasništva, i ne kontroliraju ga efikasno.

U korištenju svog prava prema ovom paragrafu, Bosna i Hercegovina neće, među zrakoplovnim prijevoznicima Zajednice, vršiti diskriminaciju na osnovu nacionalne pripadnosti.

ČLANAK 3.

Prava u odnosu na regulatorni nadzor

1. Odredbe iz paragrafa 2. ovog Članka upotpunit će članove navedene u Aneksu 2. (c).
2. Kada je zemlja članica odabrala zrakoplovnog prijevoznika čiji regulatorni nadzor vrši i održava druga zemlja članica, prava Bosne i Hercegovine koja su sukladna odredbama o sigurnosti koje su navedene u sporazumu između zemlje članice koja je odabrala zrakoplovnog prijevoznika i Bosne i Hercegovine, primjenjivat će se istovjetno u pogledu usvajanja, izvršavanja ili održavanja sigurnosnih standarda od strane te druge zemlje članice, kao i u pogledu dozvole za rad izdate tom zrakoplovnom prijevozniku.

ČLANAK 4.

Porez na zrakoplovno gorivo

1. Odredbe paragrafa 2. ovog Članka dopunit će odgovarajuće odredbe u člancima navedenim u Aneksu 2. (d).
2. Uprkos bilo kojoj drugoj odredbi koja glasi drugačije, ništa u bilo kojem od sporazuma navedenih u Aneksu 2. (d) neće sprječavati zemlju članicu da nametne pristojbe, doprinose, poreze, naknade ili naplate na gorivo dostavljeno na njenom teritoriju za upotrebu u letjelici odabranog zrakoplovnog prijevoznika Bosne i Hercegovine koja obavlja promet između točke na teritoriju te zemlje članice i druge točke na teritoriju te zemlje članice ili na teritoriju druge zemlje članice.

ČLANAK 5.

Tarife za prijevoz u okviru Europske zajednice

1. Odredbe iz paragrafa 2. ovog Članka dopunit će članke navedene u Aneksu 2. (e).
2. Tarife koje će naplaćivati zrakoplovni prijevoznik(ci) koji Bosna i Hercegovina odabere prema sporazumu navedenom u Aneksu 1, koji sadrži odredbu navedenu u Aneksu 2. (e), za prijevoz koji se u potpunosti odvija unutar Europske zajednice, podlijegat će zakonu Europske zajednice.

ČLANAK 6.

Aneksi na Sporazum

Aneksi na ovaj Sporazum sačinjavat će integralni dio ovog Sporazuma.

ČLANAK 7.

Revizija ili izmjena

Ugovorne strane mogu, u bilo koje vrijeme, revidirati ili izmijeniti ovaj Sporazum sukladno uzajamnim dogovorom.

ČLANAK 8.

Stupanje na snagu i privremena primjena

1. Ovaj Sporazum stupaće na snagu nakon što Ugovorne strane pismeno obavijeste jedna drugu da su završene njihove pojedinačne interne procedure, koje su potrebne za stupanje ovog Sporazuma na snagu.

2. Uprkos paragrafu 1, Ugovorne strane se slažu da privremeno primjenjuju ovaj Sporazum od prvog dana u mjesecu koji slijedi nakon dana kada su Ugovorne strane obavijestile jedna drugu o završetku procedura potrebnih u ovu svrhu.
3. Sporazumi i drugi aranžmani između zemalja članica i Bosne i Hercegovine koji, na dan potpisivanja ovog Sporazuma još nisu stupili na snagu i ne primjenjuju se privremeno, navedeni su u Aneksu 1. (b). Ovaj Sporazum primjenjivat će se na sve takve sporazume i aranžmane nakon njihovog stupanja na snagu ili privremene primjene istih.

ČLANAK 9.

Okončanje

1. U slučaju da se okonča sporazum naveden u Aneksu 1, sve odredbe ovog Sporazuma koje se odnose na sporazum naveden u Aneksu 1. bit će okončane u isto vrijeme.

2. U slučaju da se okončaju svi sporazumi navedeni u Aneksu 1, ovaj Sporazum bit će okončan u isto vrijeme.

U prisustvu dole potpisanih, propisno ovlaštenih, koji su potpisali ovaj Sporazum.

Potpisano u Salzburgu u dva primjerka, dana 05. maja 2006. godine na češkom, danskom, nizozemskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, njemačkom, grčkom, mađarskom, italijanskom, latvijskom, litvanskom, malteškom, poljskom, portugalskom, slovačkom, slovenačkom, španskom, švedskom i službenim jezicima Bosne i Hercegovine (bosanskom, srpskom i hrvatskom).